

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

*здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ФОРТЕПІАНО В ПРОЦЕСІ АНСАМБЛЕВОГО МУЗИКУВАННЯ

Дослідження будь-якого феномену, якості, компетентності, умінь тощо, що складає предмет науково-педагогічних досліджень експериментального характеру обов'язково включає процедуру оцінювання початкового рівня або стану їх сформованості у досліджуваних. Така процедура має експериментальний характер, але ґрунтується на теоретично-дослідницьких розвідках, які ставлять за мету: а) визначення компонентів, тобто структуру досліджуваного феномену; б) критерії та показники їх оцінювання; в) добір методів оцінювання, що відповідають визначеним показникам та можуть ефективно виявити рівень або ступень їх сформованості.

Наше дослідження присвячено методичній компетентності майбутніх викладачів фортепіано, але відповідно до сегменту їхньої ансамблево-виконавської підготовки.

Ансамблево-виконавська підготовка – важлива складова цілісної фортепіанної підготовки здобувачів. Вона супроводжує різні види освітньо-виконавського процесу. Так, елементи ансамблевого музикування містяться й в концертмейстерському класі, і в вокально-хоровій підготовці. Домінуючим етапом з набуття виконавської ансамблевої підготовки стає етап навчання в магістратурі. На цьому етапі актуальним є не лише оволодіння грою в ансамблі, а й методична компетентність щодо його викладання здобувачам різних рівнів музичної освіти, як позашкільної, початкової профільної, так і довузівської.

Особлива увага звернена на дослідження Лю Сянь, присвячене методично-спрямованої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва (Лю Сянь, 2019). Дослідниця вказує на значущість у фортепіанній підготовці такого сегменту, як ансамблева підготовка, зокрема як різновид фортепіанного виконавства (Лю Сянь, 2019, с. 47). Разом з тим, методично-спрямована самореалізація, яку досліджує Лю Сянь не торкається питань ансамблевого виконавства.

Дослідниця Н. Мозгальова вказує на три «диференційовані підсистеми» виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, до яких включає методико-практичну, концертно-виконавську та ансамблеву (Мозгальова, 2009, с. 252). Разом з тим, у представленому доробку також не

наведено акценту та взаємозв'язок ансамблевої підготовки та методичної.

Отже, визначивши актуальність методичної компетентності майбутніх викладачів фортепіано щодо їхньої ансамблево-виконавської підготовки, було розроблено компонентну структуру визначеного феномену (методичної компетентності) в контексті викладання ними ансамблевого музикування.

Так перший компонент – «Методична спрямованість ансамблевого навчання», оцінювався *інтенціонально-мотиваційним критерієм*, з такими показниками: ступінь зацікавленості проблемами методики ансамблевого музикування у межах фортепіанної підготовки; цілеспрямованість в опанування методів навчання ансамблевого музикування. Другий компонент – «Орієнтація в репертуарі для ансамблевого музикування», оцінювався *змістово-пізнавальним критерієм*; його показники: наявність знань щодо різних форм ансамблевого музикування як сегменту фортепіанної підготовки; ступінь орієнтації в музично-ансамблевому репертуарі та його жанрово-стильових особливостях. Третій компонент – «Ансамблева взаємодія та комунікативні диспозиції», оцінювався за допомогою *ансамблево-комунікативного критерію*; його показниками були: ступінь володіння міжособистісними комунікативними якостями (асертивність, емпатія, толерантність); міра володіння художньо-комунікативними ресурсами в ансамблевому музикуванні (артистична взаємодія, художньо-виконавська підтримка, вміння вести художній діалог). Четвертий компонент – «Співтворчість в художньо-образній виконавській інтерпретації та її методична рефлексія», оцінювався за допомогою *методично-творчого критерію*. Його показниками були: якість художньо-герменевтичного аналізу твору для ансамблевого музикування, наявність гармонійності інтеріоризації та екстеріоризації щодо художньої інтерпретації образів творів для ансамбля в методичну площину (кристалізація методичного супроводу інтерпретації).

Література:

1. Лю, Сянь. (2019). *Педагогічні умови методично-спрямованої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва в системі фортепіанної підготовки* (Дис. канд.пед. наук). Одеса. ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».
2. Мозгальова, Н. Г. (2009). Методологічні основи успішності інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики. *Наукові праці Донецького національного технічного університету: Серія: Педагогіка, психологія і соціологія*, 5 (155), 250-255. Отримано з <http://ea.donntu.edu.ua/handle/123456789/12162>